

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ veča v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnishtvu prejeman:
 celo leto naprej . . . . . K 24.— celo leto naprej . . . . . K 22.—
 pol leta . . . . . 12.— pol leta . . . . . 11.—
 četrt leta . . . . . 6.— četrt leta 5-50
 na mesec . . . . . 2.— na mesec 1-90

Dopisni naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Iskaja vsek dan zvečer izvezmati medelje in praznanke.

Inserati veljajo: petostopna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.

Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ veča po pošti:

za Avstro-Ogrsko: za Nemčijo:
 celo leto skupaj naprej . . . . . K 25.— celo leto naprej . . . . . K 33.—
 pol leta . . . . . 13.— za Ameriko in vse druge dežele . . . . .
 četrt leta . . . . . 6-50 celo leto naprej . . . . . K 35.—
 na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnishtvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Nemška zmaga pri Verdunu.

ODLIČEN USPEH NEMŠKEGA NAPADA VZHODNO REKE MASE. — 3000 FRANCOZOV VJETH.

Berlin, 23. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan 23. februarja: Zapadno bojišče.

Z razstreljivo v bližini jarkov, ki smo jih 21. februarja osvojili vzhodno Soucheza, smo znatno poskodovali sovražno pozicijo. Število vjetnikov se je zvišalo tu na 11 častnikov in 348 mož. Plen znaša 3 strojne puške.

Na višinah ob Masi trajajo artiljerijski boji z nezmanjšano silo.

Vzhodno reke smo napadli pozicije, ki jih zgradil sovražnik približno v višini vasi Consenvoye-Azannes tekom 1 in pol leta z vsem sredstvi utrdbene umetnosti, da bi mogel za nas neugodno vplivati na naše zveze v severnem delu pokrajine Woivre. Napad je predrl pozicije do 3 km globoko na širini dobrih 10 km, na kateri je bil izvršen. Poleg krvavih izgub je izgubil sovražnik več kot 3000 mož na vjetnikih in mnogobrojen še nepregleden material.

V Gorenji Alzaciji smo z napadom osvojili sovražne pozicije 700 metrov na širino in 400 m globoko, pri čemer je ostalo 80 vjetnikov v naših rokah.

V številnih zračnih bojih onkraj sovražne črte so naši letalci nadvladali.

Vrhovno armadno vodstvo.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

22. februarja. Šestindvajset letal je napadlo skladišča v Donu in napravilo, kakor se domneva, mnogo škode v železniških skladiščih. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila. Artiljerija je živahno obstreljevala jarke pri Hulluchu in severno od Ypskega kanala v Comines. Težke havbice so provzročile veliko eksplozijo v poziciji za topove pri Radinghemu. Sovražna letala so izvršila napad na razna mesta na naši strani. Vojaške škode niso napravila, nekaj civilnih oseb je bilo ubitih.

Bombardiranje Belforta.

Od 8. pa do 11. t. m. so Nemci bombardirali Belfort. Prvi strelji so

padli 8. t. m. ob 12. in 15 minut popoldne, nato šele 9. t. m. ob 5. in 30 minut popoldne zopet trije strelji, ob 6. in 30 minut zopet štirje strelji. Dne 9. t. m. ob 11. in 15 minut zvečer zopet en strel in 10. t. m. ob 3. in 15 minut dva strela v sredino mesta. Dne 11. t. m. ob 6. in 50 minut zjutraj zopet en strel. Nekaj nemških zrakoplov je skušal opazovati učinek francoski zrakoplovci pa so ga prepadli. Ob 11. dopoldne v presledkih 3 do 5 minut 1 strel. Vsi ti strelji so bili oddani iz najtežjih kalibrov na veliko daljavo.

Dne 15. t. m. ob 5. in 40 minut zjutraj je padla zopet ena težka granata v Belfortu, nakar se je pričel oni strahoviti artiljerijski boj, ki je ves 15. februar napolnjeval vso okolico Belforta z največjo grozoto.

Francoske slutnje.

Iz Pariza: »Temps« piše v vojaškem pregledu, da se naznanja močna nemška ofenziva proti Verdunu, kjer stoji 5 nemških divizij z močno artiljerijo. List pravi, da se ni treba zaradi tega nemirjati, ker Verdun ni izoliran, marveč leži v črti francoske armade in je v vsakem oziru silno utrjen. Če so si Nemci res izbrali to točko, da izvrše svoj veliki udarec, so lahko pripravljeno na sijajen sprejem.

Uničen »Zeppelin«.

Dne 21. t. m. so pariške vojaške oblasti ukazale, da se po Parizu ugasnejo luči. Ob 9. in 3 minut je gorelo samo malo svetilk. Kljub temu je bilo mnogo radovednežev na cestah in trgih. Tekom noči je došlo poročilo, da so videli v St. Menehouldu »Zeppelin«, ki je plul proti jugu, in da so ga zbili. Goreč je padel na tla. Iz Bar le Duca poročajo, da je plul »Zeppelin« z ugasnjenimi lučmi 1800 do 2000 m proti vetru v zraku. Ko se je približal, so ga začeli obstreljevati in ena vžigalna granata ga je prebila. Ogenj se je razširil nato ob celem zrakoplovu, ki je gorel brez večje eksplozije in počasi padal. Ko je padel »Zeppelin« na tla, so eksplodirale bombe, ki jih je imel s seboj. Množica, ki se je takoj zbrala, je našla samo še razbite dele zrakoplova.

Diktatura na Francoskem.

Clemenceau očita Briand, da noče videti, kako se hoče Poincaré s pomočjo generalov polastiti diktature na Francoskem.

ENTENTNI PARLAMENT.

Od 21. do 24. t. m. se vrši v Parizu zasedanje ententnega parlamenta. Tri seje se bodo vršile v Parizu, ena v Bordeauxu in nekatere v drugih mestih.

Angleška pomoč Belgiji.

V angleški poslanski zbornici je izjavil lord Robert Cecil, da dobiva belgijski pomožni fond mesečno en

milijon šterlingov za pomoč Belgijcem v zasedenih pokrajinah. Delavci, ki delajo za Nemčijo, niso deležni podpore, zato tudi skoraj nobeden ne dela za Nemčijo.

Angleški kabinet.

Preko Rotterdama poročajo, da se bo število angleških ministrov zvišalo v kratkem od 22 na 23.

Anglija in letalstvo.

Na Angleškem je baje zagotovljeno, da se ustanovi stalni letalski odsek pod vodstvom lorda Derbyja, kateremu bo podrejeno vse angleško letalstvo.

Otvoritev ruske dume.

BOJI PRI TARNOPOLU.

Dunaj, 23. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Severozapadno od Tarnopola so naše varstvene čete odbile ruske sunke proti že opetovano omejenim eksponiranim postojankam naših straž. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Namesnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan 23. februarja: Vzhodno bojišče.

Nespremenjeno.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

20. februarja. Na več točkah fronte pri Rigi se je pokazalo mnogo letal in metalo bombe. Nemci silno obstreljujejo z artiljerijo odsek Kirholm - Ikskil. Pri Ikskilu in v pokrajini zapadno od Ogra in zapadno od Propstingshofa (4 km južno od Ogra) poročajo o uspešnem delovanju naše artiljerije. Severno od Krajburga (12 km od Jakobstata) so vrgli z nemš. letal več bomb. Severno od Dvinska sta poletela dva »Zeppelina« preko pokrajine pri Muštelu (20 km severno od Dvinska). Pri Dvinsku je sovražnik stopnjeval svoj artiljerijski ogenj. V bližini Svetenskega jezera je razdejala naša ar-

tiljerija 2 nemški stražnici. Ob Dnjestrju pri Mihalcih smo zažgali mino, ki je razdejala sovražno žično oviro in mine ter zasula strelski jarek. Sovražni poskusi pregnati nas s težkim artiljerijskim ognjem in bombami iz vrtnice, niso imeli uspeha.

21. februarja. Pri Šlosbergu (16 km severozapadno od Dvinska) je obstreljevala naša artiljerija neki večji nemški oddelek, ki je ravno delal. Nemci so zbežali. Pri Ilkustu smo zažgali 5 min pod 5 nemškimi stražnicami. Zasedli smo vsled eksplozije nastale jame. Za posest 2 jam se je vnel silen boj. Končno sta ostali v naši posesti. V noči 21. t. m. so vrgli naši letalci nekaj tucatov bomb na mesto in kolodvor v Bučacu. Ko je padla neka 16 kg težka bomba, smo opazili velik ogenj in dim. Druga naša letalska flotilja je vrgla na kolodvor v Monasteriški (15 km zapadno od Bučaca) 10 bomb po 30 kg in 5 bomb po 80 kg. Ob Dnjestrju v bližini Uščiečka je preprečil naš ogenj sovražni poskus približati se našim jarkom.

Ob besarabski fronti.

Iz Črnovic poročajo, da je opaziti za ruskimi črtami mrzlično delovanje ruskih čet, premikanje čet in koncentracije. Glasom izpovedi vjetih ruskih častnikov je bil v vrhovnem poveljishtvu nadomeščen general Ivanov z generalom Kurilovom iz štaba velikega kneza Nikolaja. Baje je okolica carja za nadaljevanje ofenzive na tej fronti, dasiravno se je mnogo vojaških strokovnjakov izreklo proti temu.

Poljaki in Rusija.

Pariški »Humanité« svetuje ententi, da naj stori nekaj za zopetno oživiljenje Poljske, morda avtonomijo Poljske v okviru Rusije. List pravi, da ima Rusija največji interes na tem, da postavi Poljsko med sebe in Nemčijo.

Sazonov o političnem in vojnem položaju.

Dne 22. t. m. ob 2. popoldne je otvoril car Nikolaj v spremstvu velikega kneza Mihaela Aleksandroviča, živahno aklamiran od poslancev, rusko dumo.

Car je nagovoril dumo, slaveč v uvodu zmago v Kavkaziji, ter nato pozval poslance k uspešnemu delu. Odgovoril mu je predsednik Rodzianko, nato pa je povzel besedo zunanji minister.

Sazonov.

Izvajal je, da je vlada slej kot prej odločena nadaljevati boj tako dolgo, da bo Rusija končno zmagala. Trdil je, da je bila Rusija zavezniški zapletena v vojno le v obrambo najsvetejših pravic. Ozka zveza z zavezniki in popolno soglasje njih stremljenj jamčita Rusiji uspeh. Težko je bilo doseči to soglasje zaradi velikih razdalj, sedaj pa je storjeno vse, da se to soglasje ne skali. Zastopniki Rusije se živahno udeležujejo vseh vprašanj, ki se tičejo zaveznikov ter bodo skupaj z zavezniki tudi položili temelj za bodočo gospodarsko združenje. To je potrebno, ker je Nemčija dolga leta pod krinko prijateljstva uspravala pozornost sosedov. To se ne sme ponoviti. Trditev pa, da hočejo zavezniki nemški narod popolnoma uničiti, je brezumna. Kdo bi mogel računati s tem, da bi izgubil narod 70 milijonov duš brez sledu? Zavezniki niso nikdar mislili na to. Zahtevajo pa za se prosti razvoj in se ne dotikajo legitimnih pravic narodov, konec pa mora biti neizprosno egoizmu in zverinskemu apetitu, ki sta značilna za prusaštvo. Enkrat za vselej mora biti temu konec, sicer bi bile žrtve zaveznikov brezuspešne.

Zaveznishtvu v ententi je popolno, nobeden izmed zaveznikov pa ne izgubi svoje neodvisnosti in osebnosti, ne kakor pri naših sovražnikih, kjer so zavezniki Nemčije pjeni vazali. Res težko je govoriti o Avstro-Ogrski, Turčiji in Bolgarski kot neodvisnimi državami, ker so

LISTEK.

Zločin v Orcivalu.

Francoski spisal E. Gaborian. (Dalje.)

V svojih pogovorih z grofom Tremorelom se je Berta res večkrat tako izrazila, kakor da je nesrečna v zakonu. Sama sebi ni Berta nič skrivala, da ljubi grofa. Kajti po njeni sodbi je bil grof ideal moža in kavalirja, in jezilo jo je ter žalilo, da grof ni nikoli izdal, kaka čustva goji do nje. Berta se je zavedala, da je izredno lepa, a zdaj je začela dvomiti o zmagovitosti svoje lepote, ker je ostal grof proti njej pač vedno jako vljuden in pozoren, a nič več.

Berta je bila izvedela, da ima grof v hotelu v Corbeilu sestanke z neko tujo damo, a določnega ji ni mogel nihče ničesar povedati, grof sam pa tudi ni ničesar izdal. Tudi na najboljši zvijačna vprašanja je znal tako spretno odgovoriti, da ni mogla Berta ničesar spoznati.

Končno ni mogla gospa Sauvresyja več koriti svoje radovednosti in svoje ljubosumnosti in ko je šel grof zopet na sestanek v Corbeilu, mu je Berta skrivaj sledila. Videla je Jenny Fancy in je bila razočarana, češ, saj je dekle res jako čedno, a zelo vsakdanje in neopasno.

Služaj je nanesel, da je grof, odhajaje s kolodvora, videl gospo Berto.

»Videl me je in začudil se je, da sem tu.« si je rekla Berta, »a ni me pozdravil.«

»Zdaj vidim, da je vame zaljubljen.« si je mislil grof in čeprav mu je to laskalo, je vendar bil v dvomih, kaj naj stori. Naposled si je rekel: »Jaz nisem iskal njene ljubezni, jaz je nisem ne zasledoval, ne zapeljeval in zato ni nobenega vzroka, da bi zapustil hišo njenega moža.«

Grof je res ostal, dasi mu za Berto in njeno ljubezen ni prav nič bilo. Vezalo ga je nanjo le nasprotje do Sauvresyja. Oba sta se zavedala, da sta Sauvresyju dolžna največjo hvaležnost. Tremorel bi bil najbrže propadel in kot pustolovec končal v ječi, da mu ni Sauvresy poskočil na pomoč, in Berta, ki ji je bilo domače ubožstvo nezno, bi se bila gotovo

izpridila, da je ni vzel bogati Sauvresy za ženo. In ker ni nobeno nasprotje tako ostro, kakor tisto, ki je nastalo iz spoznanja, da je človek komu hvaležnost dolžan, zato je naravno, da je to nasprotje zblížalo Berto in grofa.

Tega zblížanja in tega skupnega nasprotja do Sauvresyja ni nihče zapazil. Berta je bila svojemu možu navidezno še bolj vdana kakor prej, in grofova hvaležnost ni imela meje.

A tudi potem, ko sta se Berta in Tremorel že popolnoma porazumela, ni bila Berta srečna. Njeno tajno ljubezensko razmerje z grofom ji ni prineslo tistega nebeškega blaženstva, ki ga je pričakovala, zlasti še ker je bila ljubosumna na Jenny Fancy. Opetovano je zahtevala, naj pretrga grof vsako zvezo s svojo pariško ljubico, a Tremorel je vedno ugovarjal. »Ne zahtevaj tega; samo dokler bo hodilo to pariško dekletu k meni, sva ti in jaz varna, da ne obidejo tvojega moža kake sumi.« Berta je pripoznavala utemeljenost tega ugovora, a sprizanjati se je vendar ni mogla z mislijo, da je pariška lahkoživka njena tekmovalka. Grof se je res držal svoje pariške ljubice in zato, da je bilo takorekoč zavarova-

no njegovo razmerje z Berto, sicer pa je pogostoma razmišljal, kakor bi se Jenny Fancy iznebil. Ta je bila izkušena ženska in je kmalu spoznala, da ni grofu Tremorelu nič več za njeno ljubezen ter da vzdržuje staro razmerje z njo le iz drugih razlogov. Vsed tega sta se časih prav pošteno sporekla in nekoč je Fancy pri takem prepiru naravnost povedala grofu svoje mnenje.

»Brez dvoma imaš kako drugo ljubico,« mu je rekla. »Ne vem nič gotovega, a ženske slutnje so o takih stvareh vedno nezmotljive. Toda — čuvaj se! Jaz te imam rada in hočem, da ostaneš moj. Če me zapustiš, te zadene moja jeza in če sem jaz jezna in se mi hoče maščevanja, se ne vstrašim nobene stvari na svetu.«

Od tega dneva je grof neprestano razmišljal, kako bi se previdno, a varno otresel svoje pariške ljubice. Končno si je napravil primeren načrt in ko je Fancy zopet prišla v Corbeil, se je grof odločil za končni korak.

»Najino razmerje bo treba za nekaj časa, a samo navidezno pretrgati,« je rekel grof svoji ljubici. »Lahko mi verjameš, da te imam od-

srca rad, rajše kakor kdaj, toda moje razmere me silijo, da se dobro oženim, drugače se nikdar več ne izkopljem iz svojega ubožstva.«

Grof Tremorel se je zelo začudil, videvši, da njegovo naznanilo ni nič preveč zadelo njegove ljubice.

»Oženiti se hočeš?« ga je zategnjeno vprašala Jenny Fancy.

»Moram, ljubica moja! Druga izhoda ni. Zdaj živim že ves čas na stroške svojega prijatelja Sauvresyja. Ta je res dober mož, a naposled mora imeti tudi največja dobrota svoje meje.«

Mirno in stvarno je potem grof Tremorel pojasnil svoje denarne razmere; popisal jih je tako, da se je Jenny Fancy jokala usmiljenja, češ, to je strašno, da je mož, ki je bil nekdanji prvi lahkoživec v Parizu, prišel tako na nič, da mora živeti od miloščine. Ko je grof končal, ga je deklet prišlo za roko, ga peljala k oknu in mu pozorno premotri obraz.

»Torej samo za to me hočeš zapustiti, da bi se lahko bogato oženil?«

»Edino in samo zato,« je slovesno rekel grof. »Veruj mi, samo to je vzrok.«

Nemci tam prevzeli moč v armadi in v vseh panogah uprave.

Nato čestita Francoski k energiji, s katero pripravljajo zmago. Tudi nesporazumljenja z Anglijo so popolnoma odstranjena. Italijanske čete, ki izkušajo vse težko vojne v gorah preganjajo sovražnika korak za korakom iz pokrajini, katerih prebivalstvo je že dolgo sanjalo o povratku k domovini. Ob balkansko-jadranski obali se bore Italijani ob strani zaveznikov proti skupnemu sovražniku. Nedavno sta se Italija in Japonska pridružila londonski pogodbi, ki je bila podpisana 30. novembra 1915 v Londonu. Misliti bi bilo, da bodo enkrat za vselej utihnile brezmislne vesti o separatnem miru.

Zalostna poročila prihajajo iz pokrajini ki jih je sovražnik zasedel, iz Poljske, Belgije in Srbije. Povsod groza in beda. Edino kar moremo storiti je, da zaključimo tem žrtvam: Pogum! Ura odločitve je bila! Kakor kruta ironija se sliši pri tem nemška samohvala, da izkazujejo prebivalstvu dobroto. Posebno pomno je nemško časopisje nad ustanovitvijo poljskega vseučilišča v Varšavi. To je past, v katero so hoteli vjeti Poljake. Neuspeh pa je gotov. Od početka vojne je napisala Rusija združenje delov razkosane Poljske na svoje zastave. Kako pa se vidi to zedinjenje v Nemčiji. Kakor hitro se je posrečilo Nemčiji in Avstro-Ogrski vdreti na Poljsko, so takoj med seboj razdelili še ta kos do tedaj nerazdeljene Poljske. Pri tem pa izpolnjujejo Poljakom podrejene želje, tako da celo pozabljajo vsepoljske elemente. Govori se celo, da nameravajo Nemci za imaginarno obljubo v zasedenih pokrajinah nabrati nekaj stotisoč Poljakov, da jih nato žrtvujejo triumfu germanizma. Tega Sazonov o Poljakih noče verjeti.

O nevtralnih državah je Sazonov le kratko omenil, da obvladuje Rusijo napram Švedski odkrito prijateljstvo in da želi, da bi te vezi tudi v bodoče ostale. Samo umetno bi se dal izzvati spore. Niti ne išče Švedska povečanja na račun Finske, niti Rusija na račun Švedske. V drugi smeri išče Rusija izhod do morja. Romunska je ostala nevtralna. Ententi je to prav, prepričan pa je, da Romunska svojih interesov ne bo pozabila in v odločilni uri uresničila svojo narodnostno enotnost. Računati sme na podporo.

Omenil je nato odpoklicanje čet z Galipolija in izkrcanje čet v Solunu. Primera z Belgijo šepa. Mirno izkrcanje v Solunu ne obsega niti najmanjšega atentata na pravico, ker kaže neki člen londonske pogodbe vsaki izmed treh varstvenih držav pravico izkrcati čete na Grškem, katero so one osvobodile. Poleg tega je to zahteval šef grškega kabineta, ki je videl v tem koraku sredstvo, da bi mogla Grška izpolniti svoje obveznosti napram Srbiji.

O Srbiji pravi, da je imelo srbsko vrhovno vodstvo možnost preprečiti s hitro ofenzivo bolgarsko mobilizacijo, Srbija pa ni hotela prevzeti odgovornosti, da ni bila ona prišla z bratomorno vojno. Ta velikodušnost ni našla v Grški odmeva. Grška vlada si je tolmačila napram Srbiji prevzete dolžnosti po svoje. Srbska vojska je vršila čudeže junastva in vztrajnosti ter si končno izsilila pot do morja, od koder so jo prepeljali na Krf. Seveda ta vojska, na katero so navajili meseca oktobra Nemci, Avstrijci, Ogrji in Bolgari, ni več tako številna, jamči pa za vstajenje Srbije. Tragična usoda...

»Verjamem ti,« je rekla Jenny Fancy in se začela oblačiti, kakor da se ni ničesar zgodilo. Odhajaje se je še enkrat ustavila:

»Torej je med nama vse pri kraju.«

»Ne morem si za zdaj drugače pomagati.«

»Pravi! Če si me res odslovil je zato, da bi se mogel bogato oženiti, se ti ne bom nikdar več v življenju približala. Toda zdaj ti povem, da ti tega ne verjamem, kar si mi povedal. Ti se me hočeš iznebiti, da bi lahko imel drugo metreso. A če to res storiš, potem — gorje tebi in njej.«

Fancy se je okrenila in je odprla vrata, grof je pohitel za njo in ji je ponudil roko.

»Vesaj roko mi daj za slovo.«

»Ne,« je rekla Fancy in je odhitela po koridoru.

Grof je stopil k oknu in je s pogledi sledil na kolodvor hiteči ljubici, dokler ni izgubila izpred njegovih oči.

»Prijetno to pač ni bilo, a vendar ne tako hudo, kakor sem se bal. Dekle ima le dobro sroče.«

(Dalje prihodnje.)

da tudi ni prizanesla Črni gori. Kralj z delom kraljevske rodbine in vlado je zapustil kraljestvo, da mu ni bilo treba podpisati sramotnega miru. Iz Francoske je naročil princu Mirku, da naj reši črnogorske čete in jih združi s Srbi ter je prepovedal njemu in ostalim ministrom stopiti v katere koli dogovore z Avstro-Ogrsko.

Diplomacija entente ni izvolila najkrajše in najsigurnejše poti, da bi bila pridobila Bolgarsko na svojo stran, morda pa se niti v tem slučaju ne bi bilo posrečilo odvraiti od Srbije katastrofo, ker so sporazumne vojaške operacije na Balkanu za zaveznike skrajno težavne.

Dne 3. februarja (16. februarja) je padla trdnjava Erzerum in ruske čete so napredovale. Ko smo se umaknili iz Vana, so Turki ravnali še bolj kruto proti Armejem.

Govoril je nato o nemški nameri ustvariti iz Turčije ogromno germansko - ozmansko državo od izliva Schelde do Perzijskega zaliva kot novi kalifat berolinski. To bodi po naziranju vsenemcev - smrtni sunek Rusiji in Angliji. Toda če bi bilo tudi to mogoče, bi taka država razpadla, ker bi ne obvladovala morja.

Razburjenje v Perziji je zahtevalo pomnožitev ruskih kontingentov. Po par odločilnih akcijah ruskih čet se je položaj v Perziji izboljšal. Šah je izrazil carju svojo udanost ter hoče zasledovati Rusiji in Angliji ugodno politiko. Razmerje napram šahovi vladi je sedaj normalno.

Japonska se neprestano udeležuje vojne zlasti na način, ki je dragocen za Rusijo. Rusko - japonsko razmerje se je ojačilo in zadnji sledovi nekdanjih predsodkov so izginili.

Vojna z Italijo.

ZIVAHNI ARTILJERIJSKI BOJI NA PRIMORSKI FRONTI.

Dunaj, 23. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Italijanski bojišče.

Živahnejši artiljerijski boji ob primorski fronti trajajo. Za sovražnimi črtami smo opazovali večje požare.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

21. februarja. Na vseh frontah nikakega posebnega omembnega dogodka.

Ob Soči.

Iz raznih poročil je razvidno, da razvijajo Italijani vedno živahnejše artiljerijsko delovanje ob vsej primorski fronti. Za sovražnimi črtami se je opazilo velike požare.

Strah pred avstro-ogorskimi letalci.

Italijansko časopisje je sicer zadovoljno, da drugi napad c. in kr. letalcev ni zadel Milana, ali je v strahu, da se bodo napadi sistematično ponavljali. »Corriere della Sera« pravi, da more biti obramba mnogo energičnejša. Ko so napadli italijanski letalci Ljubljano, se je posrečilo c. in kr. četam, da so sestrelile na tla italijansko letalo, Italijanom pa se ni posrečilo v Lombardiji sestreliti kako avstrijsko letalo, ki je premalo letal na razpolago. — Da, napad na Ljubljano je drago stal Italijane. Nobenega zaželenega uspeha, izgubili pa so eno veliko letalo in dva letalca. Tožijo pa vedno, da imajo premalo letal in letalcev.

Nov italijanski hidroplan.

»Secolo« poroča iz Rima, da je ameriška letalska tovarna Curtis izdelala nov 9700 kg težak tronadstropni hidroplan ki more imeti seboj 3000 litrov bencina in 360 litrov olja. Motor razvija 1000 konjskih moči, odgovarjajoče hitrosti na uro 120 kilometrov in akcijskemu radiju 1000 kilometrov. Oborožiti se more letalo do teže 1300 kilogramov, tako, da poleg več strojnih pušk in municije množine je na tej ogromni zračni ladji prostora še za top malega kalibra. Hidroplan je zgrajen za Italijo.

V varstvo cerkvenih zgradb.

»Secolo« poroča iz Rima, da je papež po obteljevanju Ravene s strani avstrijskih letalcev nunciju na Dunaju ukazal, naj posreduje prijateljsko pri avstrijski vladi, da se za bodoče prepreči obteljevanje cerkvenih zgradb.

Na Markovem stolpu v Benetkah ni nobene strojne puške.

»Tribuna« poroča, da je papež s posredovanjem dunajske nunciature avstro-ogrski vladi izročil izjavo beneškega patrijarha, v kateri zago-

tudi na Japonskem so spoznali politično in gospodarsko nasilnost Nemčije na Kitajskem, ki je neprestano ogrožala mir v Vzhodni Aziji.

Upati je tudi poleg sedanjih prijaznih političnih odnošajev napram Ameriki, da bo prišlo tudi do gospodarskega zblizanja.

Končno se je zahvalil Španski in Holandski za varstvo Rusov v inozemstvu ter končal:

Zadnje besede, ki jih hočem danes tu izgovoriti, naj izrazijo upanje, da bosta pokazala moč in navdušenje, ki ste jo kazali od početka vojne tudi zunaj države prijateljem in sovražnikom, da se čutite za vlado edine v službi domovine, da bo ostala nedotaknjena, tako da ne bo mogel reči nikdo, niti prijatelj, niti sovražnik, da bi se bila ta sila zmanjšala, ker le ta sila je porok za našo zmago.

V otvoritveni seji dume je naglašal predsednik Rodzianko v svojem govoru med drugim historični pomen carjevega poseta v dumi in edinstvo med carjem in narodom, ki je za Rusijo velikega pomena. — Ob živahnem pritrjevanju je predlagal nato predsednik poslati carju čestitke. Govornik se je nato spominjal globoke boli, s katero je izvedela Rusija za usodo bratske Srbije. Dolžnost Rusije je, da najde tolažilne besede in da Srbiji pogum in upanje ne vstajenje. Predsednik je končal s tem, da je izrazil nado na končno zmago in pozval dumo nemurno delati na razvoj produktivnih sil dežele ter zahteval ozko in odkrito edinstvo med vlado in narodom kot jamstvo zmage, brez katere ne bo miru, marveč se bo nadaljeval boj brez milosti do konca.

tavlja, da ni na Markovem stolpu nikake strojne puške. Papeško državno tajništvo hoče imeti vpogled v ta dokument.

»Agenzia Stefani« proti vojnoporočevalskemu stanu.

Poluradna »Agenzia Stefani« se spodtika nad dementiji našega vojnoporočevalskega stana, češ, da jih ne izdaja armadno vrhovno vodstvo, ampak vojnoporočevalski stan, tako da vrhovno vodstvo nima odgovornosti. Nasproti temu se omenja: da se dementiji ne približujejo v uradnem dnevnem poročilu, ker bi trpel pregled vojnih dogodkov, katere treba podajati v kratkih poročilih. Dementiji pa so vsi podprti s precizno navedbo časovnih, krajevnih in vojaških podrobnosti, takih podrobnosti umevno ni tam, kjer je italijansko poročilo docela izmišljeno. Vojnoporočevalski stan je pod poveljstvom c. in kr. generala in organ armadnega vrhovnega vodstva določen že po organizacijskih odredbah za armado v vojni.

Italija noče vojne z Nemčijo.

»Stampa«, glasilo Giolittijevo, izjavlja, da ni verjetno, da bi Italija napovedala Nemčiji vojno. Tudi je pričakovati, da pride med Nemčijo in Italijo kvečjemu do preloma diplomatskih zvez.

Pred otvoritvijo italijanskega parlamenta.

Salandra se je posvetoval s predsednikom poslanske zbornice glede končnih ukrepov za parlamentarno delo. Na dnevnem redu prve seje ne bo nikakih vladnih poročil.

Stališče republikanske stranke.

Milanski oddelek republikanske stranke je razpravljal o stališču, katero naj se zavzame prihodnje nedeljo v Rimu na zborovanju strankinega odbora, in sicer ali način vojevanja in izid možnosti rešitve nacionalnega problema dovolji se republikancem, da bo trpela monarhija in sedanjo vlado. Tudi so se spodtikali nad rezultati Briandovega potovanja v Rim in nad razmerjem Italije do Nemčije.

Tepeni Tržačani.

»Popolo d' Italia« poroča iz Florence, da je v predmestju več mladih Tržačanov po ulicah prepevalo in kričalo ter se navduševalo za italijanski Trst in za Italijo in demonstriralo proti Avstriji. Zbralo se je večje število meščanov in ti so kričali Tržačane s palicami nabili. Tržačani so hoteli žežati v tramvajске voze ali voznički jim niso v vozove pustili. Slednjič so posegli vmes karabinerji, ki so napravili mir šele po hudi borbi, v kateri je padlo tudi par strelcov. Aretiranih je bilo nekaj oseb, med njimi dva vojaka, ki sta bila na dopustu. Irredentisti v Florenci, kjer jih je nekoliko stotin, so radi tega dogodka vsi iz sebe.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

O pristanišču v Genovi dohajajo poročila, ki slikajo v vedno žalostnejši luči položaj v tem važnem obmorskem mestu. Ne morejo izkaldati blaga, koncem decembra je ležalo tam blaga za 450.000 ton, tako potrebne volne je ležalo tam 45.000 zavojev. Potem pa ni železniških vozov na razpolago, da bi blago odpegljali v notranjost dežele. Italijansko gospodarsko grozovito trpi.

Vinska letina 1915. je bila slaba. Vsled znatnega izvoza zadnjih let ne presegaajo zaloge stare letine 6 do 7 milijonov hektolitrov, dočim znaša normalna poraba 48 do 50 milijonov hektolitrov. Cene seveda vsled tega strahovito rastejo; velika je potreba za armado. Francija tudi ne more pomagati, ker je imela sama slabo vinsko letino.

Dogodki na Balkanu.

BOMBE NA DRAC.

Dunaj, 23. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Jugovzhodno od Drača smo vrgli nasprotnika iz neke prednje pozicije. Neki avstro-ogrski letalec je metal na italijanske ladje v pristanišču v Draču bombe. Neka transportna ladja je začela goreti in se je potopila.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. februarja. (Kor. ur.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan 23. februarja:

Balkansko bojišče.

Nespremenjeno.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nova izjava črnogorskega ministrskega predsednika Mijuškovića.

Dunaj, 23. februarja. Črnogorski ministrski predsednik Mijušković je v francoskih listih 22. t. m. objavil naslednji komunik: Navzlic izrečnim izjavam, ki jih je pred kratkim dal časopisju načelnik črnogorske vlade, ki je s kraljevsko rodbino pobegnil na Francosko, ne neha avstrijsko-nemška diplomacija delovati. To delovanje ima vsekako namen, provzročiti zmešnjave in dvome v javnem mnenju. Avstrijsko-ogrski poslanik v Madridu je pravkar izdal noto, glasom katere so doma ostali člani črnogorskega kabineta sporočili kralju, prošnja, naj jih pooblasti, skleniti mir. Na srečo se ne bo dala nobena zavezniška ali nevtralna vlada vjeti v tako nerodno nastavljenost. Če sta se kralj in načelnik njegove vlade svoj čas čutila primorana, dati jasno povelje, ne pogajati se pod nobeno pretvezo, se to gotovo ni zgodilo za to, da bi se danes ugodilo prigovarjanju vseh, ki ravnajo pod pritiskom vsiljenecv, o katerih se vé, da porabijo vsako prisilno sredstvo. Tudi je dobro ponoviti, da se nahajata kralj in zakonita vlada črnogorska v enakem položaju, kakor vladarja in vladi Belgije in Srbije. Usodo Črne gore so njeni edini odgovorni poglavarji, ki se nahajajo na Francoskem, izročili varstvu velikih zaveznikov, ki imajo zagotovilo, da ne bo o ničemer posebnih pogajanih. — Temu se na tukajšnjem merodajnem mestu pripominja: Povodom te nove stilistične vaje brezposelnega črnogorskega ministrskega predsednika zadostuje opozorjenje na zadnje razglasilo, po katerem so se v Črni gori ostali črnogorski ministri res obrnili s sporočilom do svojega v inozemstvo pobeglega vladarja s prošnjo, naj določi pooblastitve za mirovna pogajanja z Avstro-Ogrsko. Če bo kralj Nikolaj to željo svojih ministrov izpolnil ali ne, to je stvar, ki se tiče samo njega in njegovih ministrov. Tudi je popolnoma prepriščeno kralju Nikolaju, kako misli, da varuje najboljšje svoje in svoje dežele interese. Za Avstro-Ogrsko, ki je hotela s svojo pripravlenostjo za mirovna pogajanja le izpolniti na kraljevo prošnjo dano obljubo, je glavna stvar to, da tudi sedanje stanje v Črni gori popolnoma odgovarja interesom monarhije in potrebam črnogorskega prebivalstva.

Odhod srbskih in črnogorskih čet iz Albanije.

Preko Rotterdama javljajo: Iz Albanije je odšlo 125.000 (?) Srbov in Črnogorcev na Krf, 20.000 pa jih je ostalo še v Albaniji.

Petrogradska »Rječ« je izvedela, da so 3 četrtine črnogor. armade kapitulirale, ena četrtna pa se je umaknila v Albanijo.

Generalmajorji Caparelli, Faconti, Pezzini in Guerrini so stavljeni na dispozicijo. Generalmajor Quarglia je poklican nazaj na svoje mesto.

V Italiji se širijo sumljivi požari. V kraju Gepli pri Genovi je zgorela velika tovarna za predelavanje surove volne in del velikega mlina. V kraju Viko v videmski provinci je požar uničil 30 hiš. Vojaki so vdušili končno razsajajoči ogenj.

Zveza Industrijalcev gornje Italije, v kateri je nad 400 velikih tvrdk, je poslala vladi spomenico o brezupnem položaju gorenjeitalijanske industrije, v spomenici se zahteva oprostitve davkov za čas vojne. Delavci v gorenji Italiji izjavljajo, da opuste vsako delo, ako se bodo še dalje nižale plače.

Kakor poroča »Az Est«, je izjavil bivši srbski poljedelski minister Stojanović, da je izgubila Srbija v obeh balkanskih in v sedanjih vojni 200.000 mrtvih ter tri milijarde frankov. Vsega skupaj je bilo na Srbskem mobiliziranih 700.000 mož.

Črnogorske čete na Krfu.

Kakor izjavlja avstro-ogrski konzul Edl, kateremu se je posrečilo žežati s Krfa in priti na Dunaj, se nahaja na otoku Krfu tudi približno 2000 črnogorskih vojakov z generaloma Martinovićem in Jankovićem na čelu.

Obsteljevanje Valone.

Pariški »Journal« poroča iz Brindisi, da je bombardiranje Valone v vojaških italijanskih napravah v okolici provzročilo številne žrtve, baje 80 oseb, med temi italijanski konzul s svojo družino.

Pred Solunom.

»Corriere della Sera« javlja znova iz Soluna, da pripravljajo Nemci, Bolgari in Turki ogromen napad na Solun, ki da se bo v kratkem pričel.

Francoski listi zopet v to ofenzivo ne verjamejo, pač pa zahtevajo, da naj pričrno ententne čete prodirati proti severu.

Grško-bolgarski incident pri Dojranu?

»Agence Havas« javlja iz Soluna: Neka bolgarska patrolja je prekorčila pri Dojranu grško mejo ter je naletela na grško patroljo, s katero se je začela obstreljevati. Bolgari so se umaknili. Dva sta bila ubita, Grki so imeli enega ranjenega.

Grško-italijanski incident poravnani?

Italijanski listi poročajo: Italijanski poslanik v Atenah je imel z ministrskim predsednikom Skuludisom, grški poslanik v Rimu z ministrskim predsednikom Salandrom konferenco radi protitalijanskih napadov v grški zbornici. Incident se je poravnal z oficijelnimi izjavami.

Konzuli centralnih držav na Kreti aretirani?

»Daily Mail« poroča iz Aten, da so četverozvezne čete aretirale nemškega, avstrijskega, bolgarskega in turškega konzula v Kandiji na Kreti. Ta vest še ni potrjena.

Položaj v Romuniji.

Francoski časopisje se živahno peča z dogodki v Romuniji ter izraža mnenje, da se bo Romunija skoraj odločila. V Bukarešti razvijajo rusofilski krogi zlasti po padcu Erzeruma novo živahno agitacijo. Kralj Ferdinand je sprejel ruskega poslanika v posebni avdijenci. Nekateri francoski listi vedo povedati, da je romunska vlada že izjavila, da se bo gotovo pridružila ententi. »Petit Parisien« pa svari pred temi senzacionalnimi poročili, ker da so zaenkrat brez podlage.

Z Dunaja poročajo: Romunski aristokrat princ Nikolaj Ghika je prispej iz Bukarešte na Dunaj.

Boji na morju.

Pomorska bitka v Severnem morju?

»Kölnische Ztg.« poroča iz Christianije, da je morje vrglo na obal pri Skudesnaesu na otoku Karmos les neke potopljene ladje, tudi dele miz z miznicami. V eni miznici so našli molitvenik nekega angleškega mornariškega duhovnika. Vse kaže, da se je vršila pomorska bitka, v kateri se je potopila vsaj ena ladja.

V Bosporu.

Berolin, 23. februarja. (Kor. ur.) Wolfiov urad poroča: K poročilo lista »Times« iz Soluna, da je neki angleški podmorski čoln v Bosporu potopil neki vlačilni parnik in 6 jadrnic,

vremo z merodajnega mesta, da je poročilo vsekozi izmišljeno. Od gonca preteklega leta niso videli v Marmarskem morju nobenega sovražnega podmorskega čolna.

Potopljeni parnik.

V Lowestoft so pripeljali moštvo dveh ribiških bark potopljenih v Severnem morju. Pri Galloperju je zadela nizozemski parnik »La Flandre« ob mino in se potopil: 2 moža je rešil neki angleški parnik.

Angleški parnik »Dingle«, obsegajoč 600 ton, je bil potopljen. Samo en mož posadke je bil rešen.

Angleški podmorski čoln »H 6«.

Angleški podmorski čoln »H 6«, ki je naseljen v Shirmonkoogu, se je posrečilo dvigniti ter ga bodo pripeljali v Nieuwediep.

Nemški mornariški šef umrl.

Berolin, 23. februarja. (Kor. ur.) Dosedanji šef nemškega brodovja von Pohl je tu umrl.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

23. februarja. Z raznih front ni dospelo nobeno poročilo, ki bi poročalo o kakih velikih izprehemi.

Rusko poročilo iz Kavkazije.

20. februarja. Pri sledovanju Turkov smo vjeli nadaljnjih 49 častnikov in 2500 mož, vplenihi 6 topov, mnogo orožja in transport municije in vojnega materijala. Tekom boja za Erzerum smo vplenihi eno turško zastavo.

Amerika in Nemčija.

Stališče Amerike napram nemški notni oboroženih trgovskih ladjah.

Dve naziranji si stojita nasproti glede oboroženih trgovskih ladjah, ameriško naziranje, ki je spoznati iz nekakega intervjuja z državnim tajnikom Lansingom, in naziranje centralnih držav.

Naziranje centralnih držav je tole:

1. Oboroženih trgovskih ladjah, tudi če so oborožene samo v obrambo, ni smatrati za miroljubne ladje po mednarodnem pravu.

2. Trgovske ladje entente niso oborožene samo za obrambo, marveč tudi za napad, kar je spoznati iz njih nastopa in tajnih instrukcij.

3. Centralne države smatrajo vsako s topovi oboroženo trgovsko ladjo za vojno ladjo.

4. Po 29. februarju bodo centralne države nastopile proti vsaki taki ladji, kakor proti vojni ladji.

5. Državljeni nevtralnih držav naj ne uporabljajo oboroženih trgovskih ladjah, zato se to naznanja.

Stališče Zedinjenih držav pa je glasom Lansingovih izpovedi tole:

1. Trgovske ladje smejo biti po naziranju Amerike oborožene za obrambo, nikakor pa ne za napad.

2. Treba pa je sedaj veljavne principe oboroženja trgovskih ladjah izpremeniti. Za napad bi bila ladja oborožena, če bi bila močnejše oborožena, kakor so oboroženi podmorski čolni.

3. Izpremembo principa o oboroženju trgovskih ladjah bi morale odobriti vse bojujoče se države.

4. Ker taka izprememba sedaj med vojno ni mogoča, bo nastopala Amerika po teh principih:

a) Priznava si sama določiti, katera ladja, ki dopse v kako njeno pristanišče, je oborožena samo za obrambo.

b) Za enkrat ne namerava svariti ameriških državljanov pred potovanjem na oboroženih trgovskih ladjah.

c) Če bodo trpeli vsled torpediranja škodo ameriški državljan bo vlada nastopala v vsakem posebnem slučaju po svojem preudarku.

Če bo kak ameriški državljan izgubil svoje življenje na takem parniku, ki bi ga Nemci potopili brez svarila, bi to smatrane Zedinjene države kot kršitev mednarodnega prava in izrecnih zagotovil nemške vlade.

5. Proti izjavi centralnih držav, da bodo brez svarila torpedirale vsako oboroženo trgovsko ladjo, Amerika ne bo protestirala, pridržuje si pa vprašanje, kako bodo centralne države razločale med oboroženimi in neoboroženimi parniki.

Nemški državni tajnik o oboroženih ladjah.

»Lokalanzeiger« priobčuje razgovor berlinskega zastopnika »Newyork Worlda« z državnim tajnikom von Jagowom, ki je podrobno dokazal, da ne obstojajo več vzroki, ki so svoj čas ustvarili zakon, da se smejo trgovske ladje v obrambo oboroževati, ker piratov več ni. S tem pa je prenehal tudi zakon. Oboroževanje

vanje trgovskih ladjah, češ da se bodo lahko branile, je samo finta. Te trgovske ladje so samo vojne pomožne križarke in je ravnati z njimi kot takimi. To bo Nemčija tudi storila, ko bo potekel rok, ki ga je dala nevtралnim državam.

NEMŠKI VELEPOSILNIK GROF BERNSTORFF ODPOKLICAN?

»Agence Havas« in »Reuter« javljata iz Novega Jorka, da zahteva Amerika odpoklicanje nemškega veleposlanika grofa Bernstorffa in da se je razvila med Nemčijo in Ameriko nova diplomatska kriza.

»Agence Havas« javlja: V ameriškem časopisu je izšla oficijalna izjava, ki pravi da se je nemški veleposlanik pregrešil proti diplomatskim običajem s tem, da je spravljal v liste lažnjiva poročila. To izjavo da je smatrati kot predigro predstojede diplomatske krize med Nemčijo in Ameriko.

Reuter poroča: Vsi newyorški jutranji listi očitajo grofu Bernstorffu, da je organiziral v nemškem veleposlaništvu pravcato informacijsko pisarno ter poskušal pridobiti ameriškansko javno mnenje za centralne države s tem, da je razširjal poročila, ki zapeljujejo v zmoto. Newyorška »Tribune« trdi: Vladni krogi očitajo grofu Bernstorffu nepošteno obnašanje. Podobno poročajo zlasti tudi »New York Herald« in »New York Times«.

Berlinski listi beležijo vse te vesti z začudenjem in rezervo. »Frankfurter Zeitung« javlja iz Berlina, da o vsem tem berlinski uradni krogi ničesar ne vedo. Vsekakor pa očitana, ki jih izreka ameriškansko časopisje, niso zadostna, da bi upravičila odpoklicanje veleposlanika Bernstorffa ali pa celo pretirganje diplomatskih stikov. Očitek, da grof Bernstorff ni postopal pošteno (»fair«), je gotovo popolnoma neupravičeno.

»M. N. N.« poročajo oficijozno iz Berlina: Vest, da zahteva Amerika odpoklicanja veleposlanika Bernstorffa je izmišljena. Priobčil jo je pariški »Matin«; »Agence Havas« pa jo je razširila po ostalem svetu.

Ogrski državni zbor.

V poslanski zbornici je 23. t. m. domobranski minister Hazai zavrnil obdolžitve, da bi se v armadi ravnalo slabo z Madžari. Navedeno je bilo pet konkretnih slučajev in se glede njih vrši sedaj preiskava. Uspeh preiskave se naznani parlamentu. Posl. Simonyi je interpeliral vlado, če je preskrbela, da se bo izvršil po končani vojni prehod v normalne razmere brez težav in nevarnosti. Ministrski predsednik grof Tisza je pritrđil naziranj, da je treba po možnosti že sedaj preskrbeti za čas, ko nastane mir, a danes še ni videti kdaj bo možno se s tem praktično baviti. Zdaj treba, da se koncentrirajo vse sile na rešitev vojnih namenov in zato ne kaže začeti že sedaj velike akcije za čase, ki so žal še v nedogledni bodočnosti. — Posl. Pozsgay je interpeliral zaradi vpolkica črnovojnikov, starih 43 do 50 let, češ, naj se jih pusti domov, dokler niso opravljena pomladanska dela. Domobranski minister je izjavil, da to ni mogoče, a ukazano je, da bodo tisti, ki so prosili za oprostitev, lahko ostali doma, dokler ne bodo njih prošnje rešene. — Posl. Bakony je interpeliral zaradi volilne pravice tistih, ki so vpolkicani k vojakom. Ministrski predsednik je izjavil, da prememba sedanjega volilnega zakona ni času primerna.

Vesti iz primorskih dežel.

Gorica. Iz raznih poročil: V Stračicah je granata treščila blizu čuvaja Pavletiča, razmesarjen je ležal tam tri ure, potem so ga vzdignili in nesli v bolnico, kjer je umrl. Na Goriščeku je granata razbila vodno napeljava iz Kromberga, ranjeni sta bili dve ženski in en vojak. Dalje časa že streljajo proti vili Windspach pod Kostanjevico, težke 28 cm granate padajo tja. Vila je močno poškodovana, istotako hiše Stolfova, Ramotova, šola Fungalli in Ritterjeva palača. Ob poti na Kostanjevico so porušene tri hiše, ena je Delpierova. Na Bukovico pri Renčah je padlo šest granat 30:5 cm. — Ulica Sv. Klare, katero so obstreljevali Italijani že lani poleti, je zapuščenca, stanuje v celih ulici samo ena ženska s svojo hčerko in dve sestri v zavodu »Notre Dame«. — V ulici za vojašnico in v ulici Morelli je vse zaprto, izvzemši eno gostilno. Na Korunu je odprta trgovina jestvin Čermeli, gostilna zraven, mesnica Frandoličeva, Valentianuzzi in Draščekova trgovina.

V Semeniški ulici je skoro vse zaprto, hiše razpokane. Fon je še doma in prodaja klobuke. — Zadnje dni so začeli vojaki demolitirati gorenje dele nekaterih hiš, ki so bili nevarni za pasante in so pretili, da povzročijo notrane poškodbe v dotičnih hišah. — Dve granati sta padli na dvorišče trgovsko-obrtne zbornice, ena na streho sosednje hiše, katero je prebila in razbila v drugem nadstropju eno stanovanje. V sosednji sobi sta se igrala dva otroka, eden 11, drugi 3 leta star, popolnoma mirno. Poškodovana nista.

Odlikovanje Rdečega križa. Bronasto častno svetinjo so dobili: finančni koncipist dr. Oskar Fellner v Trstu, pristav državni železnic Rudolf Gross in finančne straže nadpaznik Josip Gustinčič v Trstu, finančne straže nadpaznik Fran Smolej v Gorici in finančne straže nadpaznik Leopold Stoller v Pulju.

Dve nadvojvodinji v Trstu. Z Dunaja poročajo 23. t. m.: Nadvojvodinji Marija Tereza in Marija Annunziata sta odpotovali v Trst.

Ribe v Trstu. V času od 13. do 19. februarja je bilo v Trstu na trgu 1290 kg rib.

Podaljšanje roka za preseljevanje v Trstu. Doba veljavnosti odredbe primorskega namestništva glede roka za preseljevanje z dne 19. avgusta 1915 se podaljša do 24. maja 1916.

Kdo kaj ve? Družina Kocman od Sv. Ivana pri Devinu išče Marijo in Karola Nardin. Slednji je bil mojster v ladjedelnici v Trzinu na Primorskem. Pogrešata se od 23. maja 1915. Kdor kaj ve o njiju, naj to blagovoli sporočiti na naslov družini Kocman v Polzeli št. 25 pri Celju na Štajerskem.

Razpis štipendija. Razpisuje se štipendij v znesku letnih 600 K ustanove Nj. Prezvzišenosti deželne glavarja grofa Franca Coronini-Cronberga, ustanovljene v spomin na 40letno vladanja Njegovega Veličanstva presvitelega cesarja Franca Jožefa I. Pravico do tega štipendija imajo ubožni dijaki na vseučilišču ali na enakem učnem zavodu v tuzemstvu, ki so pristojni v deželo Goriško-Gradiščkansko. Štipendij ostane obdarovanemu dijaku do normalne dovršitve njegovih visokoškolskih študij. Prosilci naj predložijo deželni odboru goriškemu (sedaj na Dunaju I. Parlament) svoje prošnje do 16. marca t. l. Prošnjam naj priložijo krstni list, domovnico, ubožni list in učna spričevala kakor tudi dokazilo, da pohajajo visoko šolo.

Dnevne vesti.

Odlikovanja. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: četovodje Friderik Tomašek, Franc Filipič, Martin Kokolj, Ivan Novak, Anton Pepernik, Rok Sever, Andrej Sket, Martin Štor in Franc Zupanc, poddesetnika Ivan Inkrt in Franc Kostanjšek, infanterista Franc Herceľ, E. Mikuš in Jakob Pušnik, vsi 87. pešpolka, korporal Ciril Oman ter infanterist Ivan Turk, oba 17. pešpolka.

Odlikovanje. Popravljajoč pomoto poročamo, da je bila s cesarjevim lastnoročnim pismom z dne 11. februarja v priznanje odličnega službovanja pred sovražnikom odlikovana z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne medalje učiteljca ljubljanskega dekliškega liceja in voditeljca kuhinje v rezervni bolnici št. 5. gđc. Jerica Zemljanova.

Lovor za naše junake. Pod tem geslom se je uvedla na Dunaju velikopotezna akcija, ki ima namen uvekovečiti spomin naših padlih junakov z umetniškimi kovinskimi venci, ki se bodo obesili deloma na krajih velikih bojev, večinoma pa nad vnanjimi durmi cesarskega dvorca na Dunaju i. s. na tem zadnjem mestu tako, da bodo po posebnih venci zastopane vse dežele in večja mesta. Vsak venec bo nosil imena padlih junakov dotične dežele oziroma mesta. Kranjski deželni odbor je sklenil, da daruje za tak deželni venec znesek 1000 K in kakor čujemo, namerava nakloniti isti dar tudi ljubljanski občinski svet za posebni ljubljanski venec. Podrobnosti glede urezavanja imen posameznih padlih deželanov oziroma meščanov se razglasijo pozneje. — Pripominjamo, da je ves čisti dohodek te lepše akcije namenjen vdovam in sirotam padlih junakov in drugim dobrodelnim namenom vojne oskrbe.

Posebno spominsko cerkev blagopokojnemu prestolonasledniku Francu Ferdinandu v Sarajevem namerava zgraditi poseben odbor, v katerem so zastopani najodličnejši moške vseh avstrijskih narodov. Poleg cerkve se bo zgradil tudi poseben Zofijin dom v spomin blagopokojne soproge Žofije avstrijske

Hoebenberg. Kranjski deželni odbor je daroval v to svrhu prispevek 1000 kron.

Z italijanskega bojišča. Podpisani pošiljamo v domovino najsrčnejše pozdrave. Godi se nam izborno, čeravno je zima in pokajo italijanske granate. Narednik Jakob Pir c; Ljud. Papež iz Novega mesta; četovodja Edvard Roš iz Ljubljane; četovodja Juri Stauderhar iz Krškega; korporal Karol Marušič iz Opatjega sela; korporal Martin Cvatek iz Bohinja, korporala Martin Režek in Ivan Kosig; infanterista Anton Rus in Anton Tome.

Iz italijanskega vjetništva se je oglašal Anton Beljak, doma pri Vrhpolju blizu Vipave. Smatrati so ga že za mrtvega. Njegov naslov je: Anton Beljak, Balogna Via Banuco, Italia.

Žeblje v »Brambni ščit« mesta Ljubljane v prid zakladiu za vdove in sirote kranjskih vojakov so nadalje preplačali s sledečimi zneski: (VI. izkaz): po K 100—: Delniška družba pivovarne v Gössu; Električna cestna železnica v Ljubljani; Konfekcijski oddelek obrtno pospeševalnega zavoda v Ljubljani. Po K 50—: Anton Luckmann, zasebnik v Ljubljani; Strežniško oboje vojaške bolnice v Leonišču; Strežniško oboje vojaške bolnice v asilu Franca Jožefa. K 26—: Neimenovan c. in kr. major. K 25—: Društvo delovodij v Ljubljani po g. Verbiču, strojnem mojstru v deželni bolnici. K 20—: Josip Rojina, krojaški mojster in posestnik. Po K 15—: Dr. Fran Poček, odvetnik za poravnavo v treh kazenskih zadevah; Dr. Ivan Tavčar mesto venca na krsto Josipa Pleiweisa. K 14—: Salezijanski zavod na Rakovniku. Po K 10—: Marija Bonač, trgovca in obč. svetovalca soproga; Matko Röthli, c. kr. poštini kontrolor in c. in kr. obratni vodja. Po K 5—: Ivan Franke, c. kr. profesor v p.; Ing. Müller, obratni vodja cestne električne železnice. K 2—: Neimenovan duhovnik. Nadalje so se učno oboje in učenci ter učenke mestnih ljudskih šol korporativno vdeležili zabijanja žebeljev ter so šolska vodstva izročila sledeče zneske: I. mestna deška ljudska šola K 100:10; II. mestna deška ljudska šola K 29:30; III. mestna deška ljudska šola K 37:27; IV. mestna deška ljudska šola K 28:34; pomožna šola na IV. mestni deški ljudski šoli K 7:96; mestna slovenska dekliška osemrazrednica pri Sv. Jakobu K 138:86; šišenska cesarja Franca Jožefa I. deška in dekliška ljudska šola K 74:20.

Glasbena Matica« je oddala povodim II. dobrodelnega koncerta na korist goriškim beguncem dne 12. februarja t. l., v katerem sta sodelovala, g. virtuoz na čelu J. Tkalčič in pianist H. Gruss iz Zagreba, tukajšnji posredovalnici za goriške begunce 600 K 34 v. Ta vsota obsega: 327 K 34 v čistega dobička koncerta in darove: 200 K od društvene pevskega zbora; 50 K od kranjskega deželne zbora, 20 K od gosp. župana dr. I. Tavčarja in 3 K od neimenovanca. — Od početka vojne je prispela »Glasbena Matica« že vsega 6271 K 65 v za vojnookrnbne namene. Razven sotrudnikov pri koncertih si je zadobila za ta blagi namen posebne zasluge tudi hotelska družba »Union«, ki je dala veliko svojo dvorana pod prav ugodnimi pogoji na razpolago.

V krog stalnih dobrotnikov mestnih revežev ter vdov in sirot v vojni padlih ljubljancev in vstopil gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani s tem, da daruje v dobrodelne namene vse pristojbine, ki jih prejme za nastanitev vojaštva v svoji hiši št. 31 na Dunajski cesti. Tako je g. J. Zidar zopet daroval 80 K 65 v vdovam in sirotam v vojni padlih ljubljancev in 80 K 65 za aprovizacijo mestnih revežev.

Nomesto venca na krsto umrlega gosp. c. kr. nadporočnika in finančnega komisarja Fran Gollija je daroval g. Josip Podkov, mesar v Ljubljani, znesek 20 K za oslepele vojake.

Trgovskemu društvu »Merkur« je poslal tukajšnji odvetnik gospod dr. Anton Švigelj dvakrat po 25 K iz kazenske poravnave Walland contra Weib-Jesenko ter Walland contra Černak. — Srčna hvala!

Rdeči križ. Poizvedovanje za vjetnike na Ruskem in Laškem. Osrednja skupna posredovalnica za vjetnike (Zentralnachweisebureau für Kriegsgefangene, Abt. C na Dunaju I. Fischhof Nr. 3) naznanja, da posreduje glede vjetnikov na Ruskem in Laškem potom ruskega ozir. laškega Rdečega križa le v sledečih slučajih: 1.) Če je natančno znan kraj, v katerem se nahaja vjetnik in so pretekli pri vjetnikih na Ruskem že 6, ozir. na Laškem že 3 meseci, odkar je došlo o vjetniku kakor poročilo. Le pri težko ranjenih ali bolnih vjetnikih posreduje lahko poprej. 2.) Isto in ista doba velja tudi o onih vjetnikih na Ruskem ozir. Laškem, o katerih je iz zaznamkov vjetnikov razvidno, da so v vjetništvu, a sami še niso dali nikakršnega obvestila. 3.) Glede onih vjetnikov na Ruskem in Laškem, o katerih se zamore povestih njih tovarišev ali kakega drugega zanesljivega poročila ali zaznamka na vrnjeni poštni pošiljati upravičeno domnevati, da je vjetnik umrl in se potrebuje smrtovni list. 4.) Če je treba, da podpiše ali izda vjetnik komu kako civilnopravno listino, izjavo. 5.) V slučajih pod 3.) in 4.) ne velja 6 ali 3 mesečni narok, temveč se posreduje takoj. 6.) Pri vjetnikih na Ruskem, če kraj, kjer se nahaja, sploh ni natančno znan, ali če je znano iz transportnih listin, obvestil ali samo iz kakega prehodnega popotnega kraja le to, da je dotičnik v vjetništvu, je vsako posredovanje izključeno.

Izredna deželna naklada na pivo. Deželni odbor je sklenil, da je pobirati leta 1916. na Kranjskem od vsakega hektolitra piva poleg že obstoječe deželne naklade 4 K še nadaljna izredna naklada 4 K skupaj torej 8 K. Ta sklep stoji v veljavo šele z dnem Najvišje odobritve.

Društvo državnih pomožnih slug je izročilo ministrskemu predsedniku grofu Stürgku spomenico, v kateri prosi vlado: 1. da naj bi se polovični prejemki izplačevali onim pomožnim slugam, ki se nahajajo v vojaški službi; 2. da bi se pomožni slugi po 12letnem službovanju definitivno nastavili; 3. da bi se jim izplačevali prejemki tudi v času bolezni.

Dolžnost naznanila obdačenega sladkorja. Vsi oni, ki so podvrženi dolžnosti naznanila obdačenega sladkorja, to je vsi industrijski in obrtni obrati, ki posedujejo sladkor, vsi trgovci na debelo in na drobno, branjevi, kavarnariji, gostilničarji, izkuharji, slaščičarji, konsumna društva itd., kjer se prodaja (obdačen) sladkor, nadalje skladišča sploh in skladišča železnice ter spediterji, se opozarjajo na razglas c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 3. t. m., št. 4386, zadevajoč popisovanje obdačenega sladkorja. Vsaka zavezana stranka je dobila od magistrat dostavljene potrebne tiskovine (ako bi bil kdo slučajno pomotoma izpuščen, mora priti sam po nje), katere je izpolniti, lastnoročno podpisati ter najkasneje oddati do v št. tega 28. t. m. mestnemu magistratu (v mestni posvetovalnici, v takozvani Galletovi hiši, prvo nadstropje, v uradnih urah od 8.—2. popoldne). Sladkor, ki je dne 25. t. m. na prevozu, mora prejemnik naznaniti v teku treh dni po prejemu. — Stranke se v lastnem interesu opozarjajo, da se točno drže tozadevnih navodil, kajti kdor bi naznanitev opustil ali podal napačne podatke, ima pričakovati stroge kazni, vrhutega bi se mu pa tudi lahko zaloga zaplenila in odvzela obrtna pravica.

Čreslo za strojila. V sled dolgotrajne vojne narašča pomanjkanje usnja za vojaške namene. Temu bi se dalo opomesti samo tedaj, če bi se moglo zagotoviti dovolj strojil, ki so za izdelavo usnja neobhodno potrebna. Ker pa prihajajo pri tem samo strojila domačega izvora v poštev — pred vsem čreslo, to je smrekovo in hrastovo lubje — ki pa potrebam ne zadošča, je delati z vsemi sredstvi in močmi na to, da se pridelovanje ljubja ozir. čresla kar najbolj mogoče zviša. Ker se bliža pomlad in torej tudi čas, ko je mogoče dobavljati in napravljati čreslo, se je okrajnim glavarstvom v smislu razpisa c. kr. poljedelškega ministrstva z dne 9. februarja 1916, št. 6175, naročilo, naj vse lastnike gozdov — tudi manjše — na pripraven način opozore in vzpodbude k marljivemu napravljanju čresla, ki ima ravno sedaj tako ceno, da se delo pač vsakemu izplača. Pri dobavi ljubja je treba paziti na to, da se mu strojilo ne zmanjša ozir. ne pokvari. Treba ga je na lahko zviti in na suhem in zračnem kraju shraniti. Navodilo, kako se dobavlja in pripravlja čreslo, se najde v 44. številki lista: »Oesterreichische Forst- und Jagdzeitung« iz leta 1915. Tam so tudi navedene cene ljubja. Varovati se je tudi prekupevc, ki človeka navadno opeharijo. Dobava čresla je tudi vsled tega možna, ker se vsled večje potrebe lesa mnogo bolj seka kakor sicer druga leta. Seveda je pri tem v prvi vrsti gledati na to, da se lubje dobavlja in pripravlja v takih gozdovih, odkoder ga je z ugodnimi prometnimi sredstvi lahko spraviti na določeno mesto, da se porabi za strojilo. Tudi je v sedanjih okoliščinah dopustno sekanje gozdov ev. izven okvirja sedaj obstoječih obratnih načrtov seveda proti naknadni odobritvi te izpremembe, v kolikor ni proti temu pomislekov iz gozdnopolijskih ozirov, odnosno v kolikor je to dovoljeno iz dejanskega pravnega razmerja.

Čiščenje vojaških montur in perila. Ne glede na velikansko porabo blaga v vojni, je tudi od dne do

dne večje pomanjkanje surovin vzrok, da je treba od armade odložene stvari na kak način vnovič porabiti. Ker pa ni prezirati zdravstvene strani pri teh stvareh, se opozarja občinstvo, kako je treba ravnati. Pri desinfekciji s parom ali z vročim zrakom se razširi nesnaga po notranosti tkanin in se da pozneje krkavosti odstraniti. To velja za opekline, ki se ne dajo pozneje na noben način več odstraniti. Krkavost monture je očistiti z mlačnim lugom in šodstotno raztopljeno karbolskega mila, pri čemer se raztope tudi ostanki potu, tako da par ne more več škodovati. Usnjene stvari in kožuhanje je desinficirati z žveplanim. Kožuhi se čistijo s čistilni način. Najradikalnejši način je mehanično čiščenje z bencinom, ki pa, večkrat izvršeno, vzame usnjeno toščobo in je naredi trdo; drugi način je drgnjenje in otepanje, pri katerem se rabi kreda, na tretji način se čisti kosmata stran z vodo in z milom, kateremu je dodati nekaj salmijaka in mavca; kožuž se razpne v prejšnjo velikost in se pri strojenju na drugi strani rabi galun ali smukec. Kosmata stran se osnaži potem z mokro kredjo. Sukenene monture je v topli vodi snažiti z milom in sodo. Krvavi komadi se smejo, dokler je videti sledove, prati samo v mlačni vodi, v kateri je pol odstotka soli raztopljene. Čim hladnejša je voda, toliko boljše, a počasneje gre čiščenje. Šele kadar se je to izvršilo, se sme začeti pravo pranje.

— Odprava lesa za puškina kopita. Les za puškina kopita (oreh, česnja in pravi koronj) se zopet pošilja A. Z. D. na Dunaj. Glede drugega lesa, ki se rabi v različnih artiljerijskih delavnicah in zavodih, ni prijemljen, medenec, smreka, hrast in bukve, se pripominja: Jesenovi in mecesnovi les mora biti najmanj 25 cm debel in 2 m dolg. Za izdelovanje ojes se potrebuje kar največ mogoče 4 in pol metra dolgega lesa. Ostale vrste lesa naj se v celih kosih (hlodih) puste. Vsaka pošiljatev se mora s potrebnimi podatki naznaniti poveljstvu 5. armade, oddelek Q.

— Zahvala. Globoki ginjeni ob velikih dokazih tolažilnega sozolja povodom bridke izgube nepozabnega našega sinčka in brata, učenca I. razreda m. d. l. šole Stanka Zvršena izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo častiti duhovščini, g. zastopniku deželnega odbora, g. županu Tavčarju in gg. občinskim svetovalcem, gg. uradnikom, gg. profesorjem in učiteljem in učencem vseh mestnih šol, g. Bergmannu, visokorodni baronici g. Juliji Regetti, g. županu močanskega Oražmu, vsem gg. častnikom in vojaštvu, slav. »Mestnemu pogrebnemu zavodu«, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov in sploh vsem, ki so nad vse ljubljeno sinčka spremili k večnemu početku. — Zalujoča rodbina Zvršena.

— Posredovalnica za goriske beugne v Ljubljani je dobila od c. kr. ravnateljstva državnih železnic na Dunaju nove izkaze, zadevajoče nedostavljeno blago (prtljago) iz jugozahodnih krajev. Vse informacije v tej zadevi se dobi pri zgoraj imenovani posredovalnici.

— Dolžnost naznanila. V soboto, dne 26. t. m. se prične rok dolžnosti naznanila za usnje, kože, kožice in strojila in je odposlati do torka, dne 29. t. m. po stanju od sobote mestnemu magistratu in priglasitvi za usnje v c. in kr. vojnem ministrstvu (Ledermeisterstelle im k. und k. Kriegsdemisterium, Wien III, Vordere Zollamtsstrasse 3.)

— Razporedba pri oddaji krompirja. Mestna aprovizacija bo jutri in pojutrišnjem zopet oddajala krompir iz svojega skladišča v Mestnem domu; oba dneva od 8. do 11. dopoldne in od 2. do 3. popoldne. V petek dopoldne pridejo na vrsto stranke s številkami od 220 do 340; popoldne od 341 do 420. V soboto dopoldne od 421 do 540, popoldne pa od 541 do 620. Ker dospe v kratkem nov krompir, ga bodo tudi ostale stranke lahko dobile, v kolikor bo zadoščala zaloga.

— Poštna vest. Zaradi prometnih težkoč se do nadaljnjega ne sprejemajo poštni zavrtki za Turčijo.

— Nova zima. Že so jele poganjati prve spomladanske cvetlice, »gričkovci« so poskušali svoj stari »grečevci« in sploh cela narava je kazala svoje spomladansko lice, katero sta pa včerajšnji dan in današnja moč spremenila v pravo zimo s tem, da sta nam pobelila zemljo s skoraj ped debelim snegom.

— Abetiran je bil pred par dnevi neki skladiščni delavec na tukajšnjem glavnem kolodvoru in neki premikač, ker so našli v njunih stanovanjih večje množine raznih predmetov, glede katerih se ne ve, od

kod sta jih dobila. Izročena sta sodišču.

— V Spodnji Šiški je vkradla neka 15letna služkinja kuharici iz kovčega hranišno knjižico, dvignila na njo 130 K, potem pa knjižico vrgla v peč.

Šolski otroci za oslepele vojake. Učenci in učenke iz Pudoba, ki obiskujejo ljudsko šolo v Igavah, so priredili predstavo igre »Sanjavi Janko«, katere čisti donesek v znesku 14 kron so vposlali pomožnemu zakladu za oslepele vojake.

Na Viču je ukradel neznan tat posestniki Mariji Zalarjevi 2 veliki kokoši in 25 kg fižola.

V Kamniških planinah so se pojavili plazovi, vsled česar se opozarja turiste, da naj bodo previdni.

Iz Prašnikarjeve tovarne pri Kamniku je bilo ponoči ukradenih 23 komadov decigramnih in miligramnih utež, s katerimi se merijo v sedemtransmitskih jermenov v skupni vrednosti 1574 K.

V Postojni je umrla gospa Katinka Gaspari v starosti 58. let. — Naše sozljaje.

Arctovalji so na Jesenicah v Gorenškem 29letnega ključavničarskega pomočnika Ulrika Willmanna z Dunaja, ker je zapeljal in odpeljal ženo nekega poddesetnika, ki je šel prostovoljno k vojakom.

Devet sinov v vojni. V Planini pri Sevnici bivajoči posestnik Jazbec ima deset sinov. Izmed teh jih je devet pri vojakih. Dostoj so imeli srečo in je bil le eden v Galiciji ranjen.

Umrla je v Gradcu grofica Ana Stürgkh soproga namestniškega svetnika v Gradcu Henrika grofa Stürgkha in svakinja ministrskega predsednika grofa Stürgkha.

Drobne vesti s Štajerskega. Občinski svet v št. Petru v Savinjski dolini je bil radi raznih nerednosti v občinski upravi razpuščen. Za komisarija je imenovan namestniški koncipist dr. Mayerhofer v Celju. — Umrl je v Celju usnjak Karol Sablikoscheg (Zabukovšek) v 76. letu svoje starosti. — V političnih okrajih Radgona in Ljutomer je bila dne 22. februarja uvedena vojaška cenzura privatnih pism.

Waldemar Psilander kaže v Kino Ideal samo še danes 24. in jutri 25. t. m. v filmskem delu »Revolucijska svatba« svojo veliko umetnost. — Predstave ob 4., pol 6., 7., pol 9. in 10. uri zvečer. — Blagajna se odpre ob pol 3. popoldne. — Le samo v Kino Idealu.

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“ vsebina februarjskega zvezka: 1. Fran Albrecht: Iz cikla: Rdeča pomlad. 2. Dr. Ivo Šorli: Stefan Zaplotnik. 3. Janko Samec: V predmestju. 4. Stanko Svetina: Skice in portreti. 5. Ivan Podrobnik: Vragov eksperiment. 6. I. Pobjoljar: Rokopis I. zvezka Gregorčičevih Poezij. (Konec). 7. Jakob Tarabanin: Ruska publicistika. (Konec prih.). 8. Književna poročila. I. P.: Dr. I. P.—k.: C. C. Coloma. — Jos. Breznik: Dr. Gruden, Slovenski župani v preteklosti.

Razne stvari.

* Minister Körber v Belgradu. Iz Sarajeva poročilo: Skupni finančni minister pl. Körber, ki se mudi že dlje časa v Bosni, je obiskal tudi Ponedelje in Cetinje ter se je podal v Ponedelje v spremstvu deželnega šefa generala Sarkotiča v Belgrad.

* Praga brez pitne vode. V torek je počila velika dovodna cev praškega vodovoda, vsled česar je Praga brez pitne vode. Cev bo šele v treh dneh popravljena. Med tem bodo vozili po ulicah vozove s studenčico.

* Češka izjava proti prof. Masaryku. Občinski svet mesta Valašské Meziříčí je sklenil izjavo, s katero se z ogorčenjem izreka proti svojemu nekdanjemu poslancu prof. Masaryku. Obenem je razveljavil sklep, s katerim je bilo Masaryku podeljeno častno meščanstvo.

* Velik požar v okraju Biella v Italiji je uničil osem kvadratnih kilometrov gozda in 36 hiš ter mnogo živine. Več stotnih alpincev je odšlo gasit ogenj.

* Novo proročanje znane pariške vedeževalke madame Thebes objavlja »Petit Journal«. Mme. Thebes pravi: Konec vojne bo konec meseca avgusta. V marcu pretresejo Evropo novi dogodki, ki bodo morda provzročili, da prenehajo boji.

* Milijonska zapuščina. V Nylregyhazi na Ogrskem je umrl menih reda Bazilijancev, Basdori, ki je zapustil svoje, več milijonov znašajoče premoženje pravoslavni škofiji, kateri je pripadal Basdori je bil svoji čas zapleten v znani veleizbiški proces, ki se je vršil v MaMarmarozietu.

* Vojna literatura. Ni nam znano, kaka in kolika je vojna literatura v sovražnih državah, vidimo pa, da je nemška vojna literatura velikanjska, dasi zadnje čase zelo pojema. »Börsenblatt für den deutschen Buchhandel« je to pojevanje pojasnil. Uredništvo je polzvedovalo pri nemških knjigotročih, kako kupčijo so napravili o Božiču z vojno literaturo. V obče pravijo odgovori, da so ljudje kupovali vojnoliteraturo dela največ le za otroke, sicer pa da so ljudje odklanjali taka dela, če da, itak dovolj čitajo v listih o vojni. Mnogo knjigarjev se je postavilo na stališče, naj se jim sploh ne pošiljajo več knjige o vojni v razprodajo.

* Najprimernejša družabnica. V nekem vzhodno-pruskem časopisu je bil objavljen sledeči oglas: »Za damo, ki je potrebna postrežbe, se išče družabnica, ki mora biti vzbena, vstajati zgodaj in opravljati vsa hišna dela. Družabnica mora biti zibala, olikana, dobra strežnica in prijazna v občevarju. Plače ne dobi nič, pač pa hrano in stanovanje.« Čez nekaj dni je dobila dama, ki je dala ta oglaš v list, doposlano večjo košaro. V tej košari je bila mlada mačka, ki je imela privezano na repu pismo sledeče vsebine: Milostiva! Sklicuje se na Vaš oglaš, me veselja, da vam morem pomagati do družabnice, ki ustreza vašim zahtevam. Ta družabnica vstaja zgodaj, je zala in prijazna in ker je mati več družin, bo tudi dobra strežajka. Plače ne zahteva nič in bo zadovoljna s hrano in s stanovanjem.

* Gospodarska ententa. Angleški minister povedal, kake gospodarske načrte kuje ententa za čas po vojni. Angleška se želi tesneje združiti s svojimi koležimi in s svojimi zavezniki. Pred vojno je Nemčija gospodarsko obvladovala celo zapadno Rusijo; po vojni naj preide to obvladavanje na Anglijo in na Francijo. Pred vojno je bila nemška trgovina v Italiji mogočna, znatna tudi na Francoskem in na Angleškem. Bonar Law upa, da bo po vojni mogoče izpodrinuti nemško trgovino v teh deželah in tudi na drugih trgih. Namignil je, da je glavni cilj Angleške v sedanji vojni, premagati Nemčijo gospodarsko in provzročiti v Nemčiji tako gospodarsko katastrofo, da se ta država dolga desetletja ne bo opomogla. Če bo mogoče te načrte uresničiti, je seveda drugo vprašanje.

* Ouderstvo z živili — izdajstvo domovine. »Kdor se v vojnem času udeležuje oderuštva z živili, stori izdajstvo na svojem lastnem narodu in na svoji domovini. Z nedopustnim draženjem za življenje potrebnih stvari, se slabi telesna in zlasti duševna moč naroda. Vztrajanje v težkem boju spravljajo oderuhovi z živili v nevarnost. S tem, da imajo žene in otroci vsled oderuštva z živili težave, se podkopava pogum in veselje za boj vojakom. Oderuhi z živili podkopavajo temelje države, sprožajo notranji red v nevarnost, ogrožajo zdravje mladine, od katere je odvisna prihodnost. Kdor se udeležuje oderuštva z živili, je izdajalec domovine, ker iz nizkotne dobičkaželjnosti zahrbitno napada svoj lastni narod.« — Tako se glasi utemeljevanje sodbe, s katero je sodišče v Kamenicah (Chemnitz) na Saksonskem obsodilo nemškega oderuha z živili. Oderuhov seveda ne bodo ganile te besede.

* Dobički velikih bank. »Union« banka je izkazala za lansko leto 7.300.000 kron čistega dobička. Ni dvoma, da se bodo tudi druge velike banke lahko pohvalile z velikanskimi dobički. Začetkom vojne so se vse banke bale, da jih zadenejo izgube, a izkazalo se je, da so se med vojno le utrdile. Zlasti so zaslužile pri kurzih inozemskih menic in pri tovarnah, ki delajo za armado. Lepe zaslužke so dosegle banke tudi s tem, da so znižale obrestno mero za vloge, ostale pa pri stari obrestni meri za posojila, dalje s tem, da so vojnim liferantom posojale velike svote in si poleg obrestovanja izgovorile tudi provizije in delež na dobičku. V letu 1914. so velike banke računale z izgubami, ki da jim jih prinese vojna in so zato napravile posebne rezerve za vojne izgube. Tako sta kreditni zavod in Anglobanka ustanovila rezervi po pet milijonov kron, Bankverein 87 milijonov, Länderbanka 85 milijona, Unionbanka 35 milijona, Verkehrsbank 22 milijona, Merkur 2 milijona. Iz teh rezerv so bile pokrite vse izgube in ostale so še velikanske svote. Zdej se vrši za kulisami velik boj. Eni bi radi, naj se preostanki vojnih rezerv izplačajo delničarjem, drugi se temu upirajo. Čuje se tudi, da vlada ne bo dovolila izplačanja delničarjem, dokler ni vojnih končana, češ, da bodo vojni dobički bankam jako važni del prihodnjega davka od vojnih dobičkov.

* Prilike v Belgradu. Te dni sta se mudila v Belgradu predsednik zagrebške obrtniške in trgovske Zbornice Vjekoslav Heinzl in tajnik Pasković-Čikera, da proučita obrtne in trgovske razmere v okupirani Srbiji. Naše oblasti so ju ljubezljivo sprejele ter jima šle povsodi na roko. Funkcionarja sta spoznala, da razmere še niso povsem urejene in da se potrebščine prebivalstva za enkrat omejujejo na živila, obleko, obuvene in stavbeni les. Vendar pa pripravljajo okupacijske oblasti razna večja dela, ki bodo dala trgovini in obrti kmalu večje in obsežnejše posle. Glavno pažnjo posveča okupacijska uprava cestam in železnicam ter drugim prometnim sredstvom. S 1. marcom se bo pričel tudi redni privatni poštni promet med monarhijo in Srbijo. Za pospeševanje trgovine je ustanovljeno v Belgradu c. in kr. osrednje blagovno skladišče kot posredovalni organ med producenti in trgovci v deželi. Trgovina postaja živahnejša, obrt pa se še ni razvila. Vendar se vračajo polagoma tudi obrtniki, v kolikor niso odšli kot vojski s srbsko armado. Etabilirane trgovce in obrtnike iz monarhije je dovoljeno le pod gotovimi pogoji, ki jih je prav težko prevzeti. Belgrad ni tako v razsulu, kakor se splošno misli. V notranjem mestu so le posamezne hiše razrušene, pač pa je industrijski del mesta pri Topčideru hudo poškodovan. Nekatero zgradbo popravlja vojna uprava in lastni režiiji. Vodovod, glavnicca, tramvaj, javna razsvetljava zopet redno funkcijonirajo, organizirana je tudi žega-silnica in fижakerska služba, preskrbljeno je za redni dovoz trgovskega blaga iz monarhije. Aprovizacija mesta je sedaj zadovoljiva, za javni red je vzorno poskrbljeno. Zaupanje v vrše danstara narašča in v prebivalcev. Mesto jih šteje danes že zopet 55.000. Edini srbski list »Beogradskie Novine« se tiska v 12.000 izvodihi ter se bo kmalu spremenil v dnevnik (sedaj izhaja trikrat na teden) ustanavlja se že tudi še eden list-dnevnik.

Potresi na Kranjskem v l. 1912. in 1913.

Osrednji zavod za meteorologijo in geodinamiko na Dunaju je izdal predločilo jesen v skupnem splošču IX. in X. poročilo o potresnem opazovanju v avstrijskih deželah. O tem potresnem poročilu je izšel v IV. zvezku »Carniole« 1915 referat dr. Gv. Sajovica, ki se peča predvsem s seismološkimi opazovanji na Kranjskem. Iz tega referata, ki bo morda zanimal mnogo naših čitateljev, posnemamo naslednje:

Leto 1912 se je pojavilo v avstrijskih deželah skupno 131 potresov, kar znači njih izdaten upadek napram letu 1911, ko so jih naštel 197. Brez potresov so bile dežele: Solnograško, Vorarlberško, češki del kraljevstva Češkega in Sleško. Tudi v tržaškem okraju niso čutili nikakega makroseisnačnega pojava, v Gliciji pa samo enega. Poročilo iz Bukovine je izostalo vsled izrednih razmer.

Na Kranjskem so sporočili leta 1912 opazovali 25 potresov, ki so se pojavili v 20 dneh. Poročila opazovalcev, med katerimi je zlasti častno zastavop učiteljski stan, je obdelal deželni poverjenik prof. Seidl po svojem običajnem izkušenem načinu. G. poverjenik je skrbel, da je prejel o vsakem potesu kolikor moč pozitivnih poročil o učinkih potresnega pojava, in tako dobil pregled čez vse potresno ozemlje, in pa negativnih, ki to ozemlje točneje omejujejo. Poročila, ki se nanašajo na isti potresni dogodek, je združeval pod primernim naslovom, ki označa potresno ozemlje ali z geografskega stališča. Potem podaja g. poverjenik vsakokrat »pregled« o obsegu in obliki potresnega ozemlja, o izvorišču in o jakosti potresa, tako da se označajo pri obsežnejših pojavih središče in pasovi pojemaajoče jakosti. Naposled je sestavljal poverjenik pregled dogodkov vsega leta in jih premotruje tudi po statističnih vidikih.

Izmed 25 naznanjenih potresov so jih čutili 14 le v enem, 11 v dveh ali več krajih. Med temi obsežnejšimi je imel 1 izvorišče v sosednji Hrvatski, 10 pa je bilo domačih (avtohtonih) z naslednjimi potresnimi izvorišči:

Ljubljanska barska kotlina, 17. februarja; premer potresnega okrožja 15 km. Potresno izvorišče Mokronoga, 12. marca; premer potresnega okrožja 10 km? Potresno izvorišče Mokronoga, 19. aprila; premer potresnega okrožja 15 km. Potresno izvorišče Mokronoga, 20. aprila; premer potresnega okrožja 15 km. Potresno izvorišče Mokronoga, 25. maja 18 h 30'; premer potresnega okrožja 15 km. Potresno izvorišče

Mokronoga, 25. maja 22 h 30'; premer potresnega okrožja 10 km? Potresno izvorišče Mokronoga, 3. julija; premer potresnega okrožja 10 kilometrov. Krška dolina pri Žužemberku, 16. julija; premer potresnega okrožja 12 km. Polica, Zalina, 24. novembra; premer potresnega okrožja 10 km. Savinjske alpe, 28. februarja; premer potresnega okrožja 60 km?

V primeri z letom 1911 je bilo leta 1912 v deželi več izvorišč delavnih, vendar ni bilo nobenega močnejšega potresa. Najobsežnejši je bil potres z dne 28. februarja, ki je imel izvorišče izven dežele, menda ob meji med Savinjskimi alpami in Karavankami. Mokronoško izvorišče se je sicer opetovano javilo, toda vedno le slabotno, istotako so bili slabotni tudi vsi drugi potresi.

Brez potresa so potekli meseci junij, oktober in december. Precej potresov se je izprožilo v popoldanskem času, tako, da jih pripada na dnevno polovico 14, na nočno le 11, kar je proti običajnemu razmerju. Z ozirom na letni čas so bili potresni pojavi kakor po navadi pozimi pogostnejši.

Leto 1913 so opazovali v vsi avstrijski državi 117 potresov, kar nam zopet priča, da so ponehala potresna ognjišča s svojim delovanjem. Brez potresa so bile naslednje dežele: Galicija, Moravsko, Sleško in češko okrožje kraljevstva Češkega. Drugod je bilo živahnejše gibanje na Kranjskem, v Dalmaciji in v nemškem tirolskem in vorarlberškem okrožju. Bukovinsko poročilo tudi to pot ni izšlo.

Potresna kronika za Kranjsko izkazuje za leto 1913 le 18 dni z 21 potresi, med temi je 20 domačih. Polovico teh so poročili le iz dveh krajev, ostale pa so čutili v dveh ali več krajih.

Ta-le seznam kaže, v katerem oddelku Kranjske dežele so se izprožili obsežnejši potresi, kdaj in koliko je bilo potresno ozemlje, (kjer je bilo pač možno to določiti):

Savinjske Alpe 15. aprila; premer potresnega okrožja 7 km. Savska kotlina pri Kranju 28. februarja; premer potresnega okrožja 90 km. Savska kotlina pri Kranju 7. aprila; premer potresnega okrožja 50 km. Gričevje severovzhodno od Litije, 3. januarja; premer potresnega okrožja 20 km. Gričevje severovzhodno od Litije, 3. januarja; premer potresnega okrožja 2 km. Gričevje severovzhodno od Litije, 12. junija; premer potresnega okrožja 15 km. Gričevje severovzhodno od Litije, 6. avgusta; premer potresnega okrožja 2 km. Gričevje severovzhodno od Litije, 22. decembra; premer potresnega okrožja 30 km? Gorjanci, 23. majnika; premer potresnega okrožja 10 kilometrov. Gorjanci, 28. junija; premer potresnega okrožja 35 km. Jugozapadno podnožje Sneznika, 20. majnika; premer potresnega okrožja 240 km.

Najživahnejše je bilo to leto potresno v gričevju severovzhodno od Litije, kjer se je sprožilo 5 potresov, ki so pa bili vsi lahki. Najobsežnejši in najjačji je bil potres z dne 20. majnika. Ta potres so čutili na Kranjskem, v Istri, na Reki, v Hrvatski in na Koroskem. Izvorišče mu je bilo ob jugozapadn. znožju Notranjskega Sneznika, brzkone v najbližji okolici kraja Podgraje v Istri, kjer se je pojavil najsišnejši. Ondi so padale celo podobe raz sten in so se pokazale v lidovju razpoke. Od podgrajske ozemlja se je razširil v severni smeri še preko Karavank do Vetrinja pri Celovcu, ki je 120 km od Podgraj oddaljen. Ako vzamemo, da se je razširil iz središča potresa na vse strani enako, tedaj znaša premer potresnega okolišja 240 km. Izvorišče leži ob znameniti dinarski ali periadrijski prelomnici. V mokronoškem potresnem okrožju, ki je bilo v predhodnem letu izredno živahno, sta se izprožila leta 1913 le dva slabotna sunka. Obsežnejša sta bila potresa v Savski kotlini s površinskim središčem med Ljubljano, Škofjo Loko in Vodicanji. Čutila jih je večina prebivalstva, povzročila sta pa le tresenje in ropotanje raznih predmetov in zvenketanje steklene posode. Enakega značaja sta bila potresna pojava v Gorjancih.

Najpogostnejši so bili leta 1913 potresni sunki v zimskih mesecih; jesenski meseci september, oktober in november so bili brez potresov. Z ozirom na dnevni čas se je pojavila zopet v nočni polovici dneva večina potresov (15) in v svetli manjšina (6).

Vsakoletno poročilo ima ob sklepu dve razpredelnici, ki nam kažeta razdelitev potresov na Kranjskem z ozirom na kraj in čas.

Na Gorško - Gradščanskem so čutili leta 1912 en sam potres (28. avgusta) in leta 1913 dva (7. junija in 31. tujaja). Vsi trije so bili le slabotni

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na „Slovenski Narod“, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. februarja: Fran Breznikar, hiralec, 28 let, Radeckega cesta 7. — Leopoldina Sevšek, trgovčeva hči, 26 mesecev, Streliška ulica 15. — Ivan Brezovar, mestni ubožec, 8 let, Karlovska cesta 7. — Frančiška Grobelnik, hči izvoščakova, 3 mesece in pol, Stranska pot 9. — Matilda Pikel, kavarnar, 56 let, Celovška cesta 77, v Spodnji Šiški.

Dne 22. februarja: Magdalena Drašček, nadučiteljova vdova, 75 let, Mestni trg 10. — Ivan Kopač, preglednik voz južne železnice, 48 let, Cesta na južno železnico 32. V deželni bolnici.

Dne 18. februarja: Mijo Puškarič, premogar, 47 let.

Dne 19. februarja: Ivana Lucesch, hči zdravnikove vdove, 35 let. — Josip Skalaric, čevljarški pomočnik, 74 let. — Neža Tušek, dijaška gospodinja, 56 let. — Ivana Kozlevčar, tovarniška delavka, 21 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Proti bolečinam v udih se je pojavilo zadnje čase nebroj vteralnih sredstev. Toda največ jih je zopet izgubilo, ker se je pokazalo, da so brez učinka. Toda pojavljajo se zopet nova sredstva, katere se ponuja s kričečo reklamo. A kdor noče z nepreizkušeni novimi vteralnimi sredstvi delati eksperimentov, ta se poslužuje v svrhu odstranitve bolečin v udih zaupno že nad 20 let staro preizkušeno, od zdravnikov priporočeni Fellerjev rastlinski esenčni fluid z znamko Elzafluid, na številnih razstavah z zlatimi kolajnmami odlikovan. Mnogi zdravniki ga hvalijo in nad 100.000 zahvalnih pisem izpričuje, da odstrani celo zastarele bolečine v udih. 12 steklenic za 6 K franko pošlje kamorkoli lekarnar E. V. Feller, Stubica Elzatrž 238 (Hrvatstvo). — Tu še tudi lahko naroči Fellerjeve mlo odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko Elzakroglice, 6 škatlic franko 4 K 40 v. Ne učinkujejo drastično, ne dražijo črevesa, so neškodljive in priljubljene. Izborna, hitro bolečine tolažeča je Fellerjeva migrenstogla, »Elzamentolska stogla«. 1 karton stane samo 1 krono. Prijetna vporaba. (ec)

Forman

profi nahodu

Učinek presenetljiv! Pušica 40vin.

Najugodnejši dar vojakom na bojišču.

W je najzanimivejši
detektivski
film

kar se jih je do-
sedaj uprizorilo.
Popolnoma nova
presenetljiva
zvižaja.

Se bo predstav-
ljala prihodnji te-
den od torka do
petka v

„Kino
Ideal“
(Prosto).

+

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena sestra, svakinja in teta, gospa

Katinka Gaspari

danes dne 22. svečana ob polu 11. uri dopoldne, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 58. letu svoje starosti, po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajne bo v četrtek dne 24. svečana t. l. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Postojni.

POSTOJNA, dne 22. svečana 1916.

Ferdinand in Karl,
brata.

678

Marija Lenger,
sestra.

Zahvala.

Globoko ginjeni ob tolikih dokazih tolažilnega sočutja ob priliki težke izgube nepozabe naše matere, tašče, stare matere in stare tete, gospe

Ide Kosem

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Osobito pa izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo prečastitemu gospodu župniku Ivanu Vrhovniku za mnogoletne tolažilne posete in za učelo, podano pokojnici ob zadnji bolezni in ob smrti, dalje preblagorodnemu gosp. dvornemu svetniku Alojziju Klimentu, gg. uradnikom finančnega ravnanstva in vsem drugim udeležencem spreveda za čast, ki so jo izkazali predragi pokojnici na njeni zadnji poti. Končno se zahvaljujemo vsem darovateljem vencev in šopkov.

V LJUBLJANI, dne 24. svečana 1916.

683

Žalujoci ostali.

Razglas.

684

Vljudno naznanjamo, da je vsled splošnega, trajnega zniževanja obrestne mere pri vseh drugih denarnih zavodih, prisiljena tudi podpisana posojilnica

znižati obrestno mero od hranilnih vlog do preklica od prvega aprila 1916. na

4 odstotke.

Prva dolenjska posojilnica v Metliki,

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom,

dne 22. februarja 1916.

Kalodont

nov ovitek.

Vsled točasnih razmer smo primorani, da spremenimo že nad 30 let v prodaji rabljeni ovitek za

zobno kremo „Kalodont“.

Tub odslej ne bomo več zavijali v dosedaj navadnih cevkah, temveč v sklopnih kartonih, katerih risba in barva ostane ista, kot je bila pri naših tuba-etiketah, ki je v vseh deželah postavno varovana.

Svetovnoznan in povsod priljubljeni predmet »Kalodont« se bo kot doslej v nedosežni kakovosti naprej prodajal.

F. A. Sarg, sin & Co.

DUNAJ IV.

BERLIN.

Kupi se dobroohranjen preigran

pianino

Pismene ponudbe na upravnitvo »Slovensk. Naroda« pod „A. E./679“ 679

Nakupovalci

se sprejmejo na doželi za nakup

drv.

Zasluzek dober.

670

Ponudbe na upravnitvo »Slov. Naroda« pod „Nakupovalec“.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slik 5 kron. 372

Ženitna ponudba.

Her me je domovina pokucala k sinji Adriji, mi manjka priloznost, da se seznanim z dobrim in značajnim dekletom v svrhu ženitve. Udove brez otrok niso izključene. Fant od fare, Ljubljancan, v najlepših letih. Dekle, ki je obrta vaiena in ima veselje do istega, se prosi pod navedbo premoženja korespondirati pod šifro „Prišla bo pomlad/609“ na upravn. „Slov. Naroda“. Stroga tajnost obojestransko. Slika se urne. 609

Na zelo lepem prostoru se odda v Višnji gori

hiša z vrtom

v najem ali se tudi prodaja.

V hiši je prodajalniška oprava in vodovod ter je posebno za trgovce zelo pripravna.

Nakupnina samo 2000 K, ostanek po dogovoru.

Pojasnila daje lastnik;

A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlovska c. 15.

Tovarna pil

Beti Schaffelner, vd. Ljubljans, ne sprejema za čas vojne nobenega dela več,

685

Iščem čedno, zračno 670

sobo s hrano.

D. Dekleva, fa. Urbanč, Ljubljana.

Uradnico

z znanjem slovenščine in hrvaščine ali laščine išče banka v Pragi.

Ponudbe na „Poštni predal 47“, Ljubljana. 624

Gospodična

ki je z dobrim uspehom dovršila trgovski tečaj, z nekoliko prakse, fell primerne službe v kaki pisarni.

Ponudbe na poštni predal 151, glavna pošta Ljubljana. 669

Proda se 675

otroški voziček

bel, za ležanje in sedenje.

Naslov pove upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Meblirano stanovanje

za takoj se išče: dve sobi in kuhinja eventualno tudi vrt za stalno stranko.

Ponudbe pod „R. E./681“ na upravnitvo »Slov. Naroda«. 681

Trgovski sluga

mladega, zmožnega slovenščine in nemščine, sprejme takoj tvrdka

Back & Fehl,

Ljubljana, Stari trg štov 8.

Predstaviti se je tam. 682

Kobila

blizu 15 pesti visoka, v 4. letu, rujave barve. se prodaja radi mobilizacije nje lastnika. Več se polzve v Ljubljani, Kolizejska ul. 2. (Trnovo). 680

Več spretnih krojaških 776

pomočnikov

sprejme

Jos. Rojina,

modni salon in uniformiranje,

v Ljubljani, Franca Jožefa c. št. 3.

Priporočamo najnovejše

zemljevide naslednjih bojišč:

	za ceno po pošti	
Freytagovo: Sev. Francosko in Belgijsko	1-20	1-30
„ Zapadno Rusko	1-20	1-30
„ Avstro-ogrskega Primorja	1-20	1-30
„ Romunsko	1-20	1-30
„ Avstrijsko- in Nemško-Ruskih obmejnih pokrajin . .	1-20	1-30
„ Srbsko	1-50	1-60
„ Perzijsko in Afganistansko	—60	—70
„ Dardanelsko	—80	—90
„ Egipta, Palestine in Arabije	—80	—90
Nözljevo: Splošno rusko bojišče . . .	1-20	1-30

Posilja se le proti gotovini v naprej ali pa po povzetju.

NARODNA KNJIGARNA v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

PREMOG

najboljše kakovosti
po dnevnih cenah
na vagone ali vozove

F. & A. Uher
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA
parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesionirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc
Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

LJUBLJANA.

Centrala: Gradec. Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göttingu, Trstu,
Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste oljate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež,
pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbo-
linej, čopiče, steklarski in mizarški klej in druge v to stroko
spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Gospodična

samostojna, Ljubljanka, išče za
takoj ali kasneje nemeblvano sobo s
kuhinjo, ev. tudi samo sobo s posebnim
vhodom — Ceniene ponudbe na
pošti! predal št. 151, Glavna pošta
Ljubljana. 668

V posekanje se odda 700-800 m²

bukovega lesa

na prikladnem prostoru za odvoz na
kolodvor državne železnice.

Ponudbe pod „bukov les/651“
na uprav. »Slovensk Naroda“ 651

1 kg praške gnjati	..	..	K 7-60
1 .. prekajen karé la	..	..	7-60
1 .. praške salami	..	..	6-00
1 .. poljske salami	..	..	6-60
1 .. krakovskih gnjatnih salami	..	..	7-40
1 .. mortadela salami	..	..	7-20
1 .. pariških salami	..	..	7-20
1 .. debrecinskih salami	..	..	7-20
1 .. klobas (jetrnice)	..	..	7-20
1 .. tirolskih salami	..	..	6-80
1 .. brunšvitskih salami	..	..	5-00
1 .. gothaških salami	..	..	8-20
1 .. mesen ce	..	..	8-20
1 .. prekašenega govejega jezika	..	..	8-50
1 par draždansk. tečnih klobasic	..	..	K —55

razpošilja po povzetju v pošt. zavojih á 5 kg
Pri naročilih nad 25 kg cene močno reducirane.

Izvoz praških gnjati,

M. Kohn,

Praga - Žizkov, Havličkova ulica št. 16./I.

Popravila in preoblike
točno in cenovno.

Popravila in preoblike
točno in cenovno.

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Katol. za brzojari:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospe in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana
Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Svoje častite odjemalce

vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in
municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od
c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne
policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in
municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem,
ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi
ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik
puškar in trgovec s orožjem
v Ljubljani.

Perilo za gojence zavodov v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Perilo za deteta v zalogi.

Ustanovljeno 1866.

Moško, damsko in otroško perilo

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANI.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.
**Istotam prva kranjska
pralnica in likalnica perila.**

Motorni obrat.

Največje varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistil-
nice zlika brezhibno kakor novo in se
vse do srede poslano perilo zgotovi v
soboto tistega tedna. 276

Priznana
najpoštenjša postrežba.

Moški klobuki. Sportni predmeti.

Posteljno perje, puh in kapot.

Naznanjam, da sem odprl
odvetniško pisarno
.: v Celju, na ringu št. 9. :.

Ivan Erhartič,
sodni svetnik v p

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
za rednino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.

Pisalni stroji
„ADLER“
Pletilni stroji
vseh velikosti

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospecke
sobe. Preproge, zastorji, medreči na vzmo!
iznati medreči, otroški venciški itd.

Najsolidnejše blago.